

EURAN KUNTA

EURAKOSKEN ASEMAKAAVAN MUUTOS

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

~~14.11.2025~~ 19.8.2026

Nosto Consulting Oy

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma kuvaa asemakaavan tavoitteet sekä sen, miten laatis- ja suunnittelumenettely etenee. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sisältää myös perustiedot kaava-alueesta.

1. Suunnittelualue

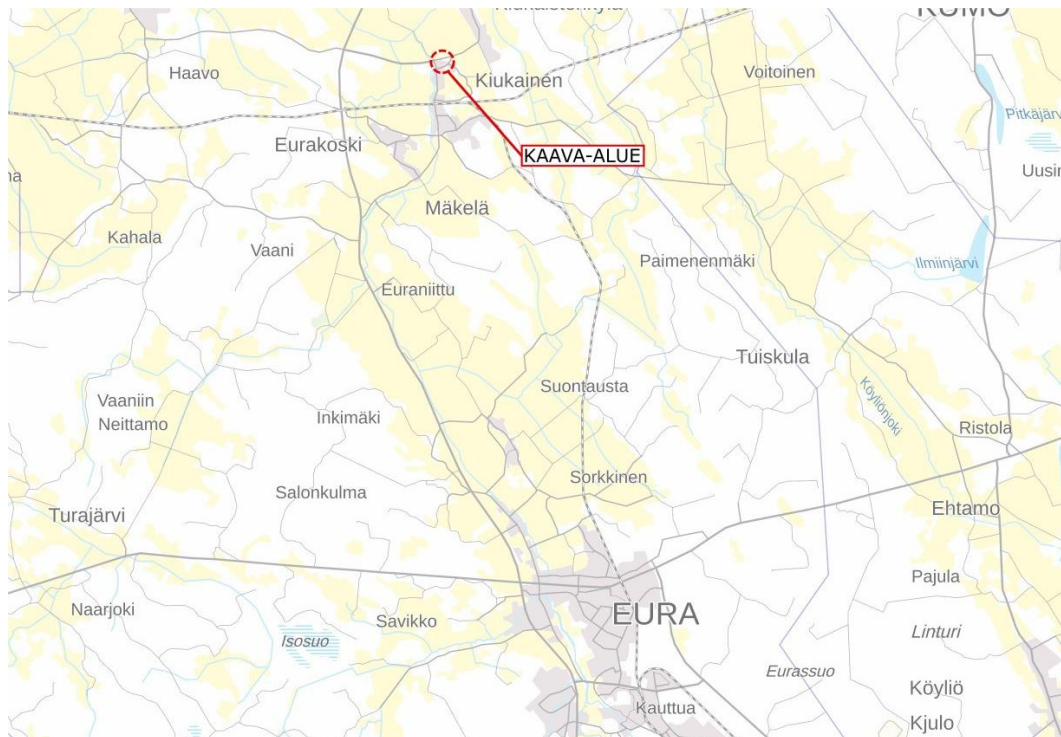
Sijainti

Suunnittelualue sijaitsee Euran kunnassa, entisen Kiukaisten kunnan keskustaajamassa Eurakoskella. Suunnittelualue sijaitsee noin 10 kilometriä Euran keskustasta linnuntietä pohjoiseen. Kaava-alue rajautuu pohjoisesta Harolantiehen, idästä ja etelästä Kiukaisten kirkkotiehen ja lännestä Eurakoskentiehen.

Asemakaavan muutos koskee voimassa olevan asemakaavan mukaista kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten (YK/s) korttelia 5. Merkintä /s tarkoittaa kulttuurihistoriallisesti ja maisemakokonaisuuden kannalta merkittävää aluetta, jonka ympäristö säilytetään. Alueella olevia rakennuksia ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Uudisrakennusten sekä korjaus- ja muutostoimenpiteiden tulee soveltua alueen luonteeseen.

Asemakaavan muutos koskee kiinteistöjä 50-41-3-76 KIRKKOVAINIO, 50-431-3-59 KIRKKOMAA ja 50-431-5-2 Kiukaisten hautausmaat.

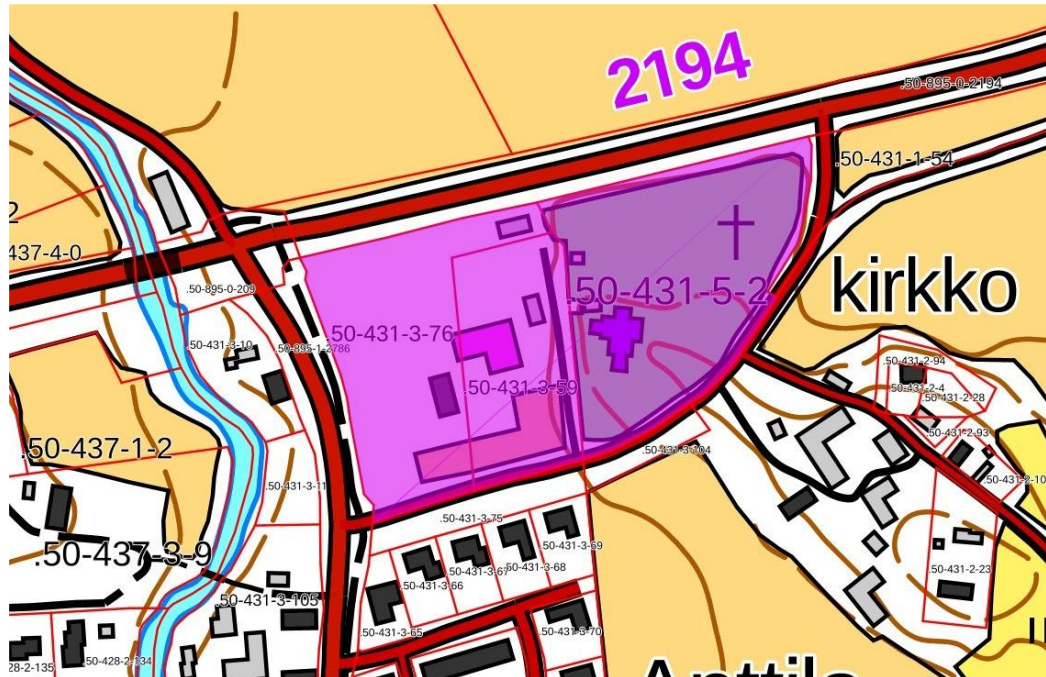
Suunnittelualueen suurpiirteinen sijainti kartalla:

Lähde: Maanmittauslaitos, taustakarttasarja. ©MML

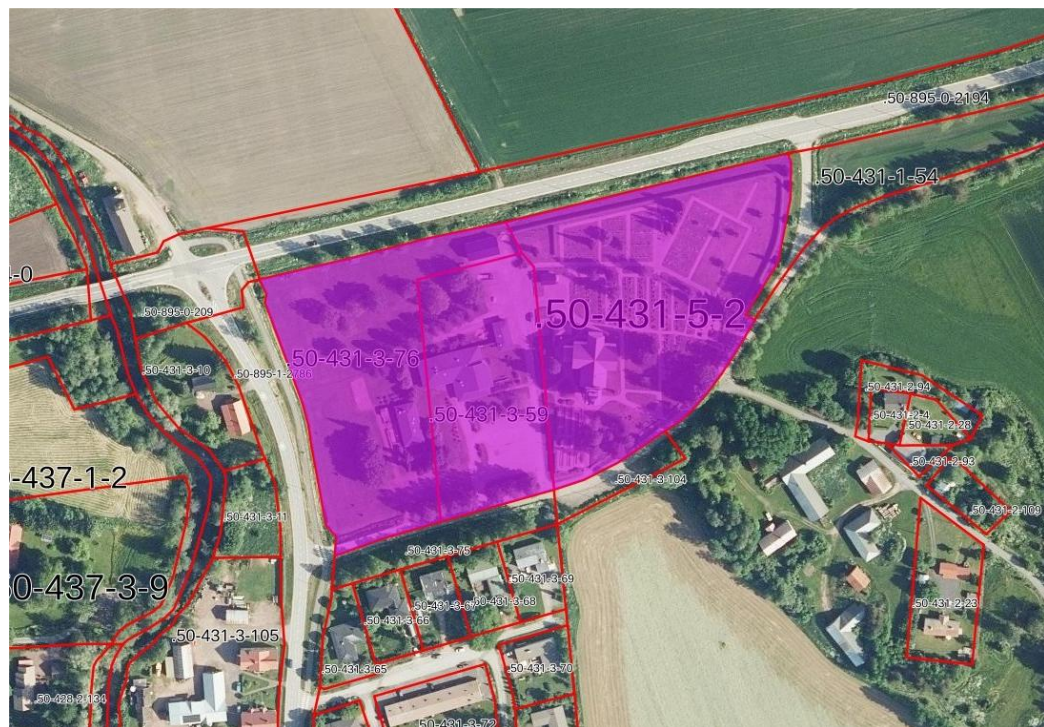
Suunnittelualueella sijaitsee Kiukaisten Pyhän Mikaelin kirkko sekä kirkon kanssa samassa pihapiirissä sijaitsevat Kiukaisten seurakuntakoti, hautausmaa ja ns. suntion asunto.

Kaava-alueen ohjeellinen aluerajaus maastokartalla:

Lähde: Kiinteistöpalvelu, karttaote. ©MML

Kaava-alueen ohjeellinen aluerajaus ilmakuvassa:

Lähde: Kiinteistöpalvelu, karttaote. ©MML

2. Suunnittelun lähtökohdat ja tavoitteet

2.1 Lähtökohdat

Luonnonympäristö ja maisema

Kaava-alue sijaitsee Euran kiukaisten keskustaajamassa Eurakoskella. Suunnittelualueella sijaitsee Kiukaisten Pyhän Mikaelin kirkko sekä kirkon kanssa samassa pihapiirissä sijaitsevat Kiukaisten seurakuntakoti, hautausmaa ja ns. suntion asunto. Suunnittelualueen länsi- ja luoteisosassa on laaja hoidettu nurmialue sekä istutettua puustoa. Suunnittelualueen lähiympäristössä sijaitsee pääasiassa omakotitalojen hoidettuja pihapiirejä sekä laajoja viljeltyjä peltoalueita.

Suunnittelualue on kokonaisuudessaan valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta, Euran ja Kiukaisten kulttuurimaisemaa (VAM030022). Euran ja Kiukaisten kulttuurimaisemat ilmentää edustavasti Ala-Satakunnan viljelyseudun tyyppipiirteitä. Alueen tasankomaiset viljelyalueet ja nauhamainen asutus muodostavat kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kokonaisuuden. Maisemarakenteeltaan hyvin säilyneen ja ehyen alueen rakennusperintö edustaa vaurasta satakuntalaista rakennuskantaa. Alueella on huomattavan rikas arkeologinen kulttuuriperintö. (Lähde: Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, VAMA 2021, Ympäristöministeriö).

Kiukaisten kirkon pohjoispuolella on avointa ja laakeaa peltomaisemaa. Alueen kylät ovat sijoittuneet edustavasti saarekkeille ja harjanteille maiseman saumakohtaan. Kiukaistenjokilaakson ympäryskyllissä näkyvät maatalouden kehitysvaiheet 1800-luvun lopulta tähän päivään. Vanhinta historiallista kerrostumaa alueella edustavat lukuisat esihistorialliset muinaisjäännökset, jotka osoittavat alueen olleen muinoin Ala-Satakunnan keskusaluetta. (Lähde: Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, VAMA 2021, Ympäristöministeriö).

Rakennettu ympäristö

Suunnittelualueella sijaitseva Kiukaisten kirkko, Pyhän Mikaelin kirkko, on rakennettu vuonna 1761 ja täydennetty nykyiseen muotoonsa vuonna 1846. Kiukaisten kirkko on suojeltu kirkkolailla (200460). Kirkkolain (14 luku 5 §) mukaisesti rakennuksen suojelu käsittää myös sen kiinteän sisustuksen, siihen liittyvät maalaukset ja taideteokset sekä rakennuksen pihapiirin.

Kiukaisten kirkon kanssa samassa pihapiirissä sijaitsee myös Kiukaisten seurakuntakoti, jonka on suunnitellut arkkitehtitoimisto Pirkko ja Risto Jämsä. Seurakuntakodin kerrosala on 610 m² ja se on rakennettu vuonna 1974. Lisäksi pihapiirissä sijaitsee hautausmaa ja ns. suntion asunto sekä erinäisiä talousrakennuksia. Suntion asunto on kerrosalaltaan noin 91 m², ja se on valmistunut vuonna 1975. Talousrakennukset ovat kerrosaloiltaan

noin 128 m², 80 m² sekä 44 m². Suunnittelualueen lähiympäristössä sijaitsee 1970-alkupuolella valmistuneita omakotitaloja.

Suunnittelualue sijoittuu Köyliönjokilaakson ympäryskylien eteläosaan, joka on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Maisemallisen kiintopisteen peltoaukion reunalla muodostaa kirkonkylän tornillinen ristikirkko hautausmaineen (Lähde: Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY, Museovirasto).

Suunnittelualue on myös maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä, Kiukaisten kirkkoympäristöä.

Suunnittelualueen eteläpuolella, peltoalueella, on keskiaikainen historiallinen keräkoukun arvioitu löytöpaikka (Anttila 1000031082). Löytöpaikan alakohteeksi on merkitty seurakuntatalon nurmikolta (suunnittelualueen lounaisosasta) löytynyt keskiaikaan tai uuden ajan alkuun ajoittuva kukkohana. Löytöpaikan alueella sijaitsi vuonna 1777 kyläasutusta. Paikalla on todennäköisesti sijainnut myöhäiskeskiajalla Eurakosken jakokuntaan kuulunut ruotsalaisen oikeuden kylä, joka on osoitettu muuksi kulttuuriperintökohteeksi (Kiukainen, 1000047966) keskiaikaiseksi kylän keskikohdaksi. (Lähde: <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000031082>)

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Päätöksellä valtioneuvosto korvasi valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Päätös tuli voimaan 1.4.2018.

Maakuntakaava

Maakuntavaltuusto hyväksyi Satakunnan maakuntakaavan kokouksessaan 17.12.2009. Ympäristöministeriö on vahvistanut maakuntakaavan 30.11.2011. Maakuntakaava on tullut voimaan korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 13.3.2013.

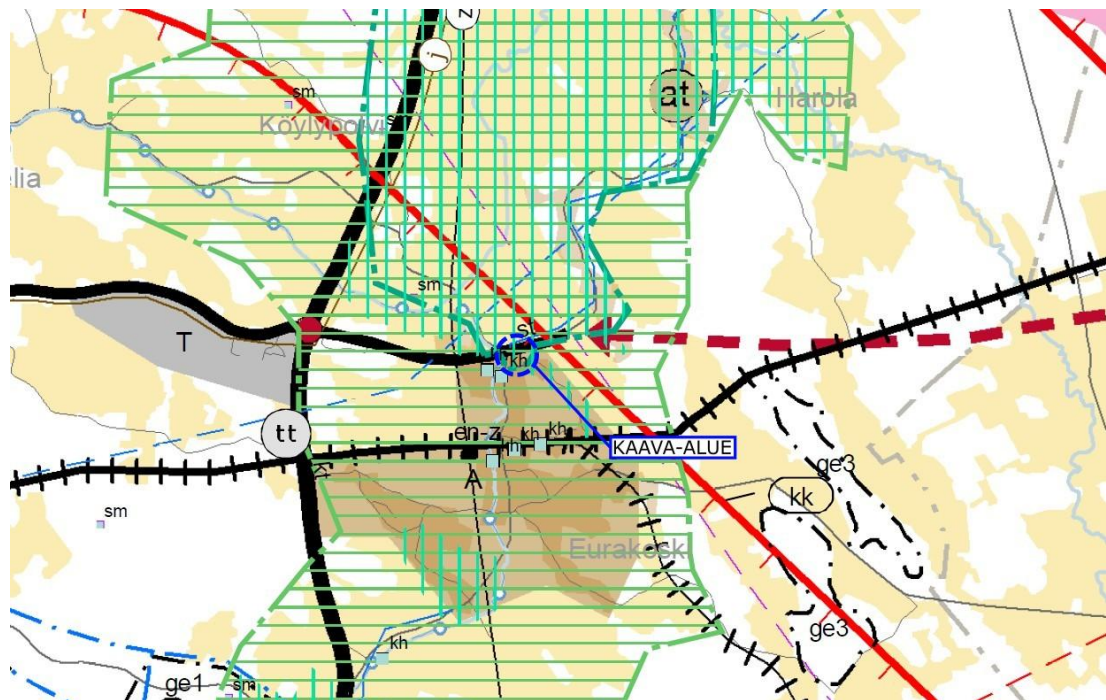
Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 13.12.2013 ja ympäristöministeriö vahvisti kaavan 3.12.2014. Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 sai lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 6.5.2016. Vaihemaakuntakaavassa 1 teemana ovat Satakunnan merkittävät tuulivoimatuotannon alueet.

Satakunnan maakuntavaltuusto hyväksyi 17.5.2019 Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 ja maakuntavaltuuston päätös sai lainvoiman 1.7.2019. Vaihemaakuntakaavan voimaantulosta kuulutettiin 20.9.2019. Vaihemaakuntakaavan 2 teemoina ovat mm. energiantuotanto, soiden moninaiskäyttö (mm. suojelu ja virkistys), kauppa, maisema-alueet sekä rakennetut kulttuuriympäristöt. Vaihemaakuntakaava 2 yhdessä Satakunnan maakuntakaavan ja vaihemaakuntakaavan 1 kanssa ovat alueidenkäyttölain mukaisesti ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa

sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Lisäksi viranomaisten on suunnitellussaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon.

Suunnittelualue on Satakunnan maakuntakaavoissa osoitettu taajamatoimintojen alueeksi (A). Suunnittelualue on osoitettu osaksi valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (kh1, Köyliönjokilaakson ympärysylät), valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta (vma-e, Euran ja Kiukaisten kulttuurimaisemat), kaupunkikehittämisen kohdevyöhykettä (kk, Kiukainen-Köyliö) ja maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä (kh2, Kiukaisten kirkkoympäristö).

Suunnittelualueen sijainti Satakunnan epävirallisessa maakuntakaavayhdistelmässä (ympyröity sinisellä):

Lähde: Satakunnan maakuntakaavayhdistelmä

Koko maakuntakaava-aluetta koskevat suunnittelumääräykset:

Tulvasuojelu

Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon viranomaisten selvitysten mukaiset tulvavaara-alueet ja tulviin liittyvät riskit. Uutta rakentamista ei tule sijoittaa tulvavaara-alueille. Tästä voidaan poiketa vain, jos tarve- ja vaikutusselvityksiin perustuen osoitetaan, että tulvariskit pystytään hallitsemaan ja että rakentaminen on kestävä kehityksen mukaista. Suunniteltaessa alueelle tulville herkkiä toimintoja, tulee tulvasuojelusta vastaavalle alueelliselle ympäristöviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Tieliikenne

Niitä alueita, joiden käyttöönotto edellyttää liikenneturvallisuus- tai muista syistä päätien siirtämistä tai poikittaisyhteyksien parantamista, ei pääsääntöisesti tule ottaa käyttöön ennen kuin kyseiset liikenneverkon parantamistoimenpiteet on suoritettu.

Rantarakentaminen

Rantojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon, että rakentaminen suunnitellaan ensisijaisesti sijoitettavaksi sietokyvyltään kestäville ranta-alueille, turvaten kullakin vesistöalueella riittävät yleiset virkistyskäyttömahdollisuudet ja yhtenäisen vapaan ranta-alueen varaaminen rannan suunnittelussa. Suunnittelussa on turvattava myös maankohoamisrannikolle ominaisten luonnon kehityskulkujen alueellinen edustavuus. Rantojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon rakennusoikeuden, yhteiskäyttöalueiden ja yleisten alueiden tasapuolinen jakautuminen eri maanomistajille, palvelujen kohtuullinen saavutettavuus ja vesihuollon järjestäminen. Omarantaisen loma-asutuksen mitoitus tulee sijoittua välille 0–8 loma-asuntoa mitoitusrantaväkilometriä kohti. Yhteisrantaista loma-asutuksena mitoitus voi olla perustellusti suurempi.

Vesien tila

Koko maakuntakaava-alueella on yksityiskohtaisen alueidenkäytön suunnittelun oltava alueelle kohdistuvien vesienhoitosuunnitelmien ja toimenpideohjelmien toteuttamista edistävää. Vesiensuojelullisesti erityisen herkillä, kaltevilla sekä eroosio- ja tulvaherkillä vesistöjen rannoilla tulee maankäyttö- ja rakennuslain mukainen alueidenkäyttö suunnitella siten, että estetään tai vähennetään ravinteiden, kiintoaineen ja haitallisten aineiden huuhtoutumista vesistöihin.

Satakunnan maakuntakaava 2050

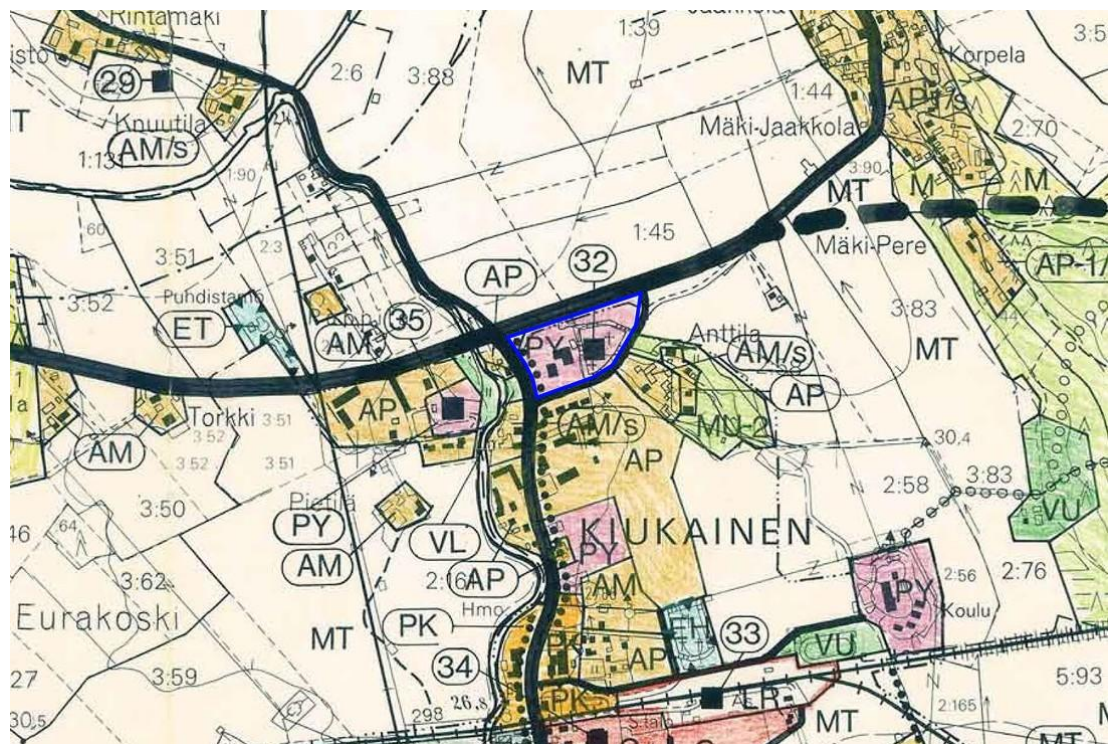
Satakunnan maakuntakaavan 2050 laatiminen on käynnistynyt vuoden 2021 lopussa. Satakunnan maakuntakaava 2050 laaditaan kaikki maankäyttömuodot kattavana kokonaismakuntakaavana, jolloin käsitellään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja kehittämisen kannalta tarpeelliset alueet koko maakunnan alueella. Tarkoituksena on, että voimaan tullessaan Satakunnan maakuntakaava 2050 kumoaa Satakunnan aiemmat kokonais- ja vaihemaakuntakaavat. Satakunnan maakuntakaavan 2050 osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 1.4.2022-

13.5.2022. Satakuntaliiton maakuntahallitus päätti 14.10.2024 kokouksessaan asettaa valmisteluvaiheen aineiston julkisesti nähtäville ja se on ollut nähtävillä 4.11.-5.12.2024.

Yleiskaava

Suunnittelualueella on voimassa 16.9.1991 kunnanvaltuuston hyväksymä oikeusvaikutteinen Kiukaisten osayleiskaava. Suunnittelualue on osayleiskaavassa osoitettu julkisten palvelujen ja hallinnon alueeksi (PY). Suunnittelualueen länsireunaan on osoitettu kevyen liikenteen reitti ja suunnittelualueella sijaitseva Kiukaisten kirkko on osoitettu suojelukohteeksi.

Suunnittelualueen ohjeellinen raja osayleiskaavassa sinisellä:

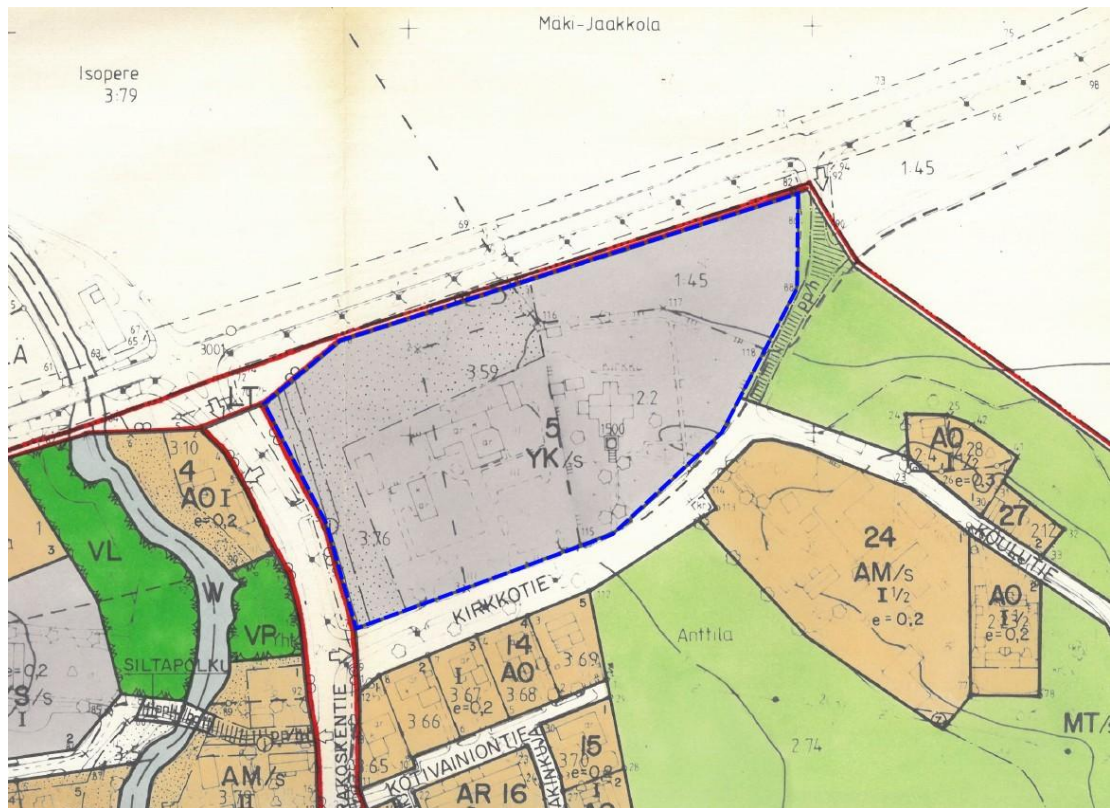
Lähde: Kiukaisten osayleiskaavakartta

Asemakaava

Suunnittelualueilla on voimassa 28.9.1987 hyväksytty ja 4.2.1988 vahvistettu Kiukaisten Eurakosken asemakaava ja asemakaavan muutos (hyväksytty kumotun rakennuslain mukaisena rakennuskaavana ja rakennuskaavan muutoksena).

Suunnittelualue on voimassa olevassa Kiukaisten Eurakosken asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa osoitettu kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueeksi (YK/s). Merkintä /s kaavamääräyksessä tarkoittaa kulttuurihistoriallisesti ja maisemakokonaisuuden kannalta merkittävää aluetta, jonka ympäristö säilytetään. Alueella olevia rakennuksia ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Uudisrakennusten sekä korjaus- ja muutostoimenpiteiden tulee soveltua alueen luonteeseen.

Ote Kiukaisten Eurakosken asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta, jossa suunnittelualue on rajattu sinisellä:

Lähde: Kiukaisten Eurakosken asemakaava ja asemakaavan muutos

Rakennusjärjestys

Euran kunnassa on voimassa Euran kunnanvaltuuston 24.3.2025 hyväksymä ja 17.6.2025 voimaan tullut Euran, Huittisten ja Säkylän kuntien yhteinen Rakennusjärjestys 2025.

Rakennusjärjestys ei ole sitovana ohjeena asemakaavaa laadittaessa tai muutettaessa.

Kaavan pohjakartta

Kaavan pohjakartta (1:2000) täyttää alueidenkäyttölaissa asemakaavan pohjakartalle asetetut vaatimukset.

Muinaisjäänköhteet

Suunnittelualueelta ei ole tiedossa muinaisjäänköhteitä.

2.2 Suunnittelun alustavat tavoitteet

Laadittavan asemakaavamuutoksen tavoitteena on uudelleen järjestellä maankäyttöä suunnittelualueella ja osoittaa suunnittelualueen lounaisosa erillispientalojen korttelialueen (AO) rakennuspaikaksi. Erillispientalojen

korttelialueeksi muutettavalla alueella sijaitsee ns. suntion asunto. Suunnittelualueen pohjois- ja itäpuoli, jossa sijaitsee Kiukaisten kirkko, hautausmaa sekä seurakuntakoti, vahvistetaan kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueen (YK/s) kahdeksi rakennuspaikaksi.

2.3 Kaavan vaikuttavuus

Laadittavalla asemakaavan muutoksella ei arvioida olevan sellaisia vaikutuksia, että ne koskisivat valtakunnallisia tai merkittäviä maakunnallisia asioita tai että ne olisivat valtion viranomaisen toteuttamisvelvollisuuden kannalta tärkeitä.

2.4 Laadittavat selvitykset

Suunnittelualueelta laaditaan nykytilanneselvitys.

2.5 Arvioitavat vaikutukset

Kaavaa arvioidaan seuraavien ominaisuuksien osalta:

- Ympäristölliset vaikutukset
- Sosiaaliset vaikutukset
- Taloudelliset vaikutukset
- Yritysvaikutukset
- Kulttuurivaikutukset
- Mahdolliset muut vaikutukset

Vaikutuksista keskustellaan tarvittaessa viranomaisneuvottelujen yhteydessä. Lopullinen arviointi esitetään kaavaehdotuksen selostusosassa.

3. Osalliset

Osallisia ovat kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa kaava koskee.

Suunnittelutyön osallisia ovat ainakin:

- Suunnittelualueiden maanomistajat ja käyttöoikeuden haltijat
- Naapurikiinteistöjen maanomistajat sekä mahdolliset vuokra-alueen haltijat
- Euran kunnan hallintokunnat, joiden toimialaa hanke koskee, kuten tekninen toimi, elinkeino- ja vapaa-aikatoimet
- Viranomaiset: Satakuntaliitto, Satakunnan museo, Varsinais-Suomen ELY-keskus (maankäyttö ja liikenne, 31.12.2025 asti), Lupa- ja valvontavirasto (1.1.2026 alkaen), Lounais-Suomen elinvoimakeskus (liikennejärjestelmä, maantiet sekä vesienhallinta, 1.1.2026 alkaen), Etelä-Satakunnan ympäristötoimisto, Satakunnan pelastuslaitos

4. Kaavatyön vaiheet ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Valmistelu- eli luonnosvaihe

Joulukuu 2025: Asemakaavan muutoksen laadinnan vireilletulon kuuluttaminen sekä *osallistumis- ja arviointisuunnitelma tiedoksi ja nähtäville yhdessä kaavan valmisteluaineiston kanssa* kunnanvirastossa sekä internet-sivuilla, ilmoitus kunnan ilmoituslehdissä, tiedoksi kaavatyön osallisille. Aineisto pidetään kunnassa nähtävillä 30 päivää, jonka aikana osalliset saavat lausua kaavaluonnoksesta mielipiteensä, jotka otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon. Kaavaluonnoksesta kunta pyytää lausunnot viranomaisilta.

Ehdotusvaihe

Syyskuu 2026: *Kaavaehdotus nähtäville*. Kunta asettaa kaavaehdotuksen virallisesti nähtäville 30 päiväksi ja ilmoittaa siitä osallisille sekä kuuluttaa kunnan virallisissa ilmoituslehdissä, jolloin osalliset voivat tehdä muistutuksen kaavaehdotuksesta. Kaavaehdotuksesta kunta pyytää tarvittavat lausunnot viranomaisilta.

Viranomaisneuvottelu pidetään tarvittaessa.

Hyväksymisvaihe

Joulukuu 2026: Kunnanhallituksen *hyväksymispäätös*. Hyväksymistä koskevasta päätöksestä on mahdollista *valittaa* Turun hallinto-oikeuteen.

5. Yhteystiedot

Kaavan laatimisesta hyväksymiskäsittelyvaiheeseen asti vastaa Nosto Consulting Oy (y-tunnus 2343223-6).

Kaavan laatija:

Dipl.ins. YKS 742 Pasi Lappalainen
puh. 0400 858 101, pasi.lappalainen@nostoconsulting.fi

Nuorempi suunnittelija, rakennusarkkitehti Elviira Niininen
puh. 050 464 5556, elviira.niinen@nostoconsulting.fi

Nosto Consulting Oy
Brahenkatu 7, 20100 TURKU

Euran kunta:

Kunnanjohtaja Kari Kankaanranta
puh. 044 422 4020, kari.kankaanranta@eura.fi

Sorkkistentie 10, PL 22, 27511 Eura

6. Palaute osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskevat parannusehdotukset voi osoittaa yllä nimetyille henkilöille kaavoitustyön aikana.

Nosto Consulting Oy